

Nagy Róbert
A vadonban (kisprózák)
/Új Forrás, 2017, 10. sz., 38-42./

https://issuu.com/ujforras/docs/ufo17_10_ok?utm_medium=referral&utm_source=ujforras.hu

38 Nagy Róbert

Bevésődés**A VADONBAN**

Nem sminkelte magát, nem hordott ékszereket, praktikus ruhákban járt. Tisztán emlékszem arra a napra, amikor először elvitt magával futni. A három évvel idősebb bátyám ekkor vált le, ettől kezdve ő már magányosan edzett. Március volt, hétéves voltam.

Puha erdei talaj, rügyszűz fák, madárcsicsergés.

Négy kilométer volt kitűzve, de én már az első kilométer után ledobtam magam a földre.

Anyám először csak villantott a szemével, majd húzott-vonszolt, végül már kiabált.

A következő kilométer egy leégett fenyvesen vezetett át.

Ekkor már alig kaptam levegőt, szúrt a szívem, fájtak az izmaim. Végző elke-
seredésemben a sírást is bevettem. Zengett az erdő, de nem tudtam hatni vele. Végül nagy nehezen bevánszorogtam a célba. Az anyám rám mosolygott, szorosan átölelt és megcsókolt. Másnap kezdődött minden előlről.

De ahogy teltek a hetek, egyre ritkultak a nyafogások, sűrűsödtek az ölelések és a csók.

Futás közben a tekintetem folyton anyám lábára tapadt, ráhangolódtam a tempójára, felvettem a stílusát, sőt a légzésének ritmusát. Elmosódott körülöttünk a világ, nem volt többé én meg ő, csak mi.

Amikor kezdtem magabiztossá válni, megduplázta a távot. A célja az volt, hogy a nyárra készen álljak az országúti futóversenyekre.

Teltek-múltak az évek, tízéves lettem.

A nyári versenynaptár kihagyhatatlan állomása volt Kanizsa, az egykori Jugoszláviában.

Az első nap programja a 3,6 kilométeres tiszai úszás volt.

Ebben a számban én korábban nem indultam, de anyám úgy gondolta, már elég jól úszok, így nem fogok a hőmpölygő, vad Tiszától megrettenni. Megrettentem.

A folyó megáradt a júliusi esőktől, és fákat, gallyakat sodort, és a gallyak közt szemetet. A versenyt végül nem fújták le, de volt, aki nem mert beleugrani a kavargó, iszapos vízbe, nekem ugranom kellett.

Anyám magas, izmos nő volt, fekete göndör haja a válláig ért, arca szikár volt, mindig napbarnított.

Úgy úsztak körülöttünk a rönkök, mint a krokodilok; gyakran csak egy pillantást vetettek a zsákmányra, majd komótosan eltűntek az örvényben, hogy a legváratlanabban bukkanjanak elő. A folyásiránnyal megegyezően úsztunk, így a hátamba vártam a támadást. Az anyám ezért maga elé küldött, és a testével fedezett. Minden harmadik karcsapásával gyengéden hozzáért a lábamhoz, hogy érezzem, ott van velem.

39

Másnap következett a 14 kilométeres futás.

Forró aszfalt, végtelen tarló, sehol egy árnyékot adó fa, néma táj.

Frissítőitől frissítőig vánszorogtunk.

A távolban lassan feltűnt Kanizsa elmosódott, remegő képe. Még jó pár kilométer volt hátra.

Anyám elkezdett leszakadni. Többször bevártam, de ő csak biztatott; menjek, ne törődjek vele, nagyon ügyes vagyok, majd a célban találkozunk. Nem hallgattam rá. Mögé húzódtam.

Átfutottunk a síneken, majd felkapaszkodtunk a várost védő gátra, és ekkor a tarlók felől meleg szél csapott az arcunkba. Az anyám elkezdte kapkodni a levegőt. Elé vágtam, hogy fogjam a szelet. Visszanéztem rá, de nem tudtam elkapni a tekintetét. A fogát összeszorította, a kezét szorosan ököibe zárta, szinte éreztem, ahogy a körmét a saját húsába vágja.

Elkaptam a jobb kezét és próbáltam húzni.

– Tarts ki, anya, nincs sok hátra!

Visszaszorított, majd ernyedten elengedett.

Sírni kezdtem.

– Anya, hogy segítsék!?

Megállt. Nagy levegőt vett:

– Győzz le!

A vadonban

Ahogy kapaszkodtunk a folyó völgyből a hágó felé, a sűrű erdők ritkulni kezdtek, a tisztások egyre növekedtek. Július volt, a réteken tengernyi virág, kékek, fehérek, sárgák, és a virágok között százsámra zümmögtek a kolibrik. Ahogy a bátyámmal haladtunk felfelé, színes ruháinkban, hátizsákjainkkal, a kolibrik odaröppentek, körbecikáztak minket, meg-megállva a levegőben, majd elillantak a távolba. Délelőtt volt, sütött a nap, nyári szellő fújdogált.

Később a réteket sziklás omladékok váltották, a magas fákat pedig csenevész fenyők.

Majd az omladékok szakadékká mélyültek, és a hegygerinc 8-10 méteresre szűkült. Aznap nem láttunk embert, ám a távolban egyszer csak feltűnt előttünk egy magányos alak. Lassan haladt, nem állt meg pihenni, csak menetelt előre. Amikor fokozatosan beértük, észrevettük, hogy egy lány az.

Tíz perc múlva már a hátizsákjára kitűzött vadonengedélyét betűzgettem. Egy hétre szólt, bárhol felferhető szálláshellyel, szabad tűzgyújtási lehetőséggel tízezer láb tengerszint feletti magasságig.

A negyedik napját töltötte a vadonban, önmagával alkotva csapatot.

Tenzing Norgay hátizsákja volt, azon belül is a cég csúcsterméke, a Chomolungma, a világ talán legrondább, de mindenképpen legjobb hátizsákja, ami jól megpakolva alig volt kisebb nála. Lófarokba fogott hosszú, barna haját a bal vállán vetette át.

Hirtelen megfordult és mosolyogva annyit mondott:

– Hi!

– Hi! – szóltam vissza, kissé megszeppenve.

Váltottunk néhány szót, a térkép is előkerült, de hogy miről beszélgettünk, már nem emlékszem, csak kíváncsi tekintetére, szelíd vonásaira, napbarnította arcára.

Nem érettem, hogy egy vékony, fiatal nő hogyan képes egyedül nekivágni egy ilyen túrának.

Mi a bátyámmal közösen cipeltük a terheket, és így is majdnem megszakadtunk.

Ráadásul terveink szerint csak másnap délben akartunk leereszkedni a legközelebbi vízforráshoz, a Dragon tóhoz, így aztán fejenként 8 liter vizet is magunkkal kellett hurcolni.

Vajon mi lehet ennek a lánynak a titka?

Újra megindulva, tekintetem a hosszú lábaira tévedt.

Bal vádliját iszonyú karcolás szántotta fel. Jobb lábán két szétkent szúnyog teteme alatt számtalan csípés... Bárcsak megszámolhatnám, végigcsókolgathatnám őket, apránként egyre feljebb és feljebb haladva, mászva, kapaszkodva...

Ekkor hirtelen megfordult, és előre engedett.

41

Azonban még húsz méterre se távolodtunk el tőle, én álmodozva máris a cipőjét fűzőgettem. Majd mohón húztam le sötétbarnává koszoldódott hófehér zokniját, hogy hozzáférjek porban fürdetett lábfejehez. A talpán öt víz-hólyag, és egy csodálatos vérhólyag kínálgatta magát.

Az egyik nagylábujjának körme már levált, és az új körmöcske éppen hogy csak kidugta fejét. A másik nagyujján a köröm viszont még feketén csillogott, csak most készült leugrani.

Lassan végighúztam a talpán a mutatóujjamat...

A nap már lemenőben volt, amikor felértünk a táborhelyre.

A szikláktól védett fennsíkon erdő nőtt, alatta sűrű aljnövényzet, benne tucatnyi tisztás sátorhelynek, és elszórtan néhány fém étel-szekrény medve-biztos zárral. A vadőrnek igaza volt, a sziklák tövében lévő vízgyűjtő medence júliusra cserepesre szikkadt.

Egyelőre csak mi voltunk ott, de fél órával később Ő is megérkezett. A közelébe lopóztam, hogy meglessem sátorállítás közben. Tűzpiros Reinhold Messner sátra volt, a sátrak királynője, a királynők sátra. Miután az utolsó tartócöveket is leszúrta, eltűnt az erdőbe. Ekkor jött el az én időm.

Odalopóztam a hátizsákjához, beletúrtam, valamit megmarkoltam, elosontam.

A sátram magányában elővettem a zsákmányt... az oltási könyvét.

Kinyitottam, és mélyet szippantottam belőle.

„Hepatitis A”, „Hepatitis B” – Jó-jó, ez nem annyira izgató. Lapozzunk!

„Colorado tick fever” – Olvastam, és egyre szaporábban vert a pulzusom.

„Japanese Encephalitis” – Hoppá! – mondtam, és megtöröltem a homlokom.

„H5N1” – Ez az egyik kedvencem! – és már lángolt az arcom.

„Ross River virus” – láttam, és ájuldoztam.

„Bacillus patagoniensis” – te istennő! – kiáltottam, és fejet hajtottam.

Kábultan tápázkodtam, majd feltépem a sátrat, és megindultam.

Megindultam, hogy magamhoz szorítsam, hogy megcsókoljam, hogy ápoljam a küzdelemben szerzett sebeit, hogy megértsem vad lelkét.

Láttam, hogy a sátra előtt áll, és valamit csurgat, csöpögtet, töltöget.

Néhány méterre előtte megálltam.

Ő kérdőn rám villantott a szemével.

A trikóját átszúrták felém meredő mellei.

Jobb kezében egy sárga folyadékkal teli tasakot tartott.

Bal kezében egy Uluru vízszűrőt markolt.

42 És az átszűrt folyadék a gumicsövön át a kulacsába csurgott.

A utcán

Március utolsó napja volt, a nap magasan járt.

Megnéztük a Ferenczy-kiállítást a Várban, majd hosszú sétára indultunk, órák hosszat tartó sétára. Beszélgettünk, csak beszélgettünk, a lábam egyre fáradt, neki már a szandálja is kezdett szétesni, mégis kitartott. Üljünk be ide, csüccsenjünk le oda, ajánlgatta. Még egy kicsit menjünk, mondtam, legalább az Oktogonig... és ha már itt vagyunk, térjünk be a Király utcába, és akkor mindjárt ott a Damjanich utca.

Nem értette, hogy az első randink miért vált teljesítménytúrává. Ez valami teszt?

A Városligethez közeledve fellázadt, és az Ajtósin lévő romkocsmát, a Dürer Kertet jelölte meg végcélnak.

Elkaptam a kezét, de olyan remegősen szorítottam, hogy válaszul keményen visszamarkolt, és határozott léptekkel megindult velem a Dürer Kert felé.

A kocsmá bejáratánál előretolt, mégis csak a férfinak kell elsőként belépnie. Korán volt még, éppen csak sötétedett, senki sem volt a pult mögött, üres székek, asztalok mindenütt. Ő is belépett, és ragadozóként kezdte pásztázni a terepet, majd a kocsmá legeldugottabb, legsötétebb zugába vezetett.

Leültünk egy kanapéra. Hozzám nyomta a combját.

A szeme csillogott a sötétben, és várakozóan mosolygott.

Lassan közelítettem a számat a szájához.

Bátortalanul megpusziltam.

Ő átdugta a nyelvét.

Óvatosan megérintettem a térdét.

Ő belemarkolt a fenekembe.

Gyengéden megfogtam a vállát.

Ő elkapta a nyakamat.

Nagy Róbert
Oroszkönyv (próza)
/ Új Forrás, 2019, 5. sz., 31-33./

<https://ujforras.hu/wp-content/uploads/2019/11/Az-%C3%9Aj-Forr%C3%A1s-2019.-%C3%A9vi-m%C3%A1jusi-sz%C3%A1ma.pdf>

Imádtam, amikor szeptemberben megkaptuk az új tankönyveket. Pörgettem az érintetlen lapokat, letüdőztem a ragasztós illatot, és bódultságomban azt hittem, ebből vagy abból a tárgyból akár még ötös is lehetek, persze néhány hónap múltán már a kettesért feleltettek.

Nagy Róbert 31

A nyolcadikos orosz-könyv különösen belopta magát a szívembe, mivel a Nagy Ho-ho-ho-horgászt megalkotó Sajdik Ferenc il-

OROSZKÖNYV

lusztrálta. Az itt látott rajzok azonban inkább a Ludas Matyiban megjelent munkáira emlékeztettek; kissé szeles volt az időjárás ezeken a képeken, legalább is a lányok folyton fellibbenő szoknyaiból erre következtettem. Rádásnak ott volt minden orosz-könyv elengedhetetlen kísérője a szovjet Télapó hú segítője, a szőke Hópelyhecske (Снегчрочка „Sznigurocska”).

Nem tudom, hogy az első órán mit vettünk, én a leghátsó padban Снегчрочка-t vettem. Ezalatt padtársam és jó barátom, Molnár Tomi, komolyabb dologgal foglalatoskodott; egy kalapos bácsi lába közé rajzolt, és az orrával odabökött, hogy nézzem, csodáljam az alkotását. Az ábra olyan egyszerű volt akár egy barlangrajz, de primitívségében rejlett nagyszerűsége. Miközben fűjjelve fordítottam el a fejem, igyekeztem gyorsan ellopni minden mesterségbeli tudást.

Az elkövetkező hetekben sokkal gyorsabban haladtunk a könyvvel, mint az osztály, a tananyag valamennyi hímnemű egyede megkapta a magáét, miközben ábrázolásmódunk leckéről-leckére csiszolódott.

A könyv női szereplői azonban továbbra is parlagon heverték. De bizonyos képeken a lányok és a fiúk veszélyesen közel voltak egymáshoz, így adódott a lehetőség, hogy a statikus merevségből átlépjunk az akciójelentek világába. Eddig csak kiegészítettük a képeket, de ettől kezdve átértelmeztük, felülbíráltuk az eredeti gondolatmenetet. Ez csodálatos felismerés volt, először éreztem, hogy a kis ceruzám igazi hatalommal bír.

Ahogy finomodott a művészi ízlésünk, egyre professzionálisabb eszközök után nyúltunk; vacak, maszatoló radírunkat Pelikánra, Rotringra cseréltük, a karcoló HB-s ceruzát felváltotta a puha 2B. A papír persze adott volt, ki kellett hát ismernünk az érzékeny pontjait, rezdüléseit, gödröcskéit. Tudtuk, mikor kell gyengébben odanyomni a grafitot, és mikor erősebben. Idővel szinte már éreztük, ha fájt neki.

Az ígéretes kezdet ellenére október végére alkotói válságba kerültünk. Bizonyos szereplők áthidalhatatlan távolságra voltak egymástól. A lufival szaladgáló kislány és a fagyit nyaló kisfiú esete különösen bosszantott minket,

mivel egy méretes szövegblokk választotta el őket egymástól. Nem volt az a nyelv, nem volt az a szerv, ami kapcsolatot teremthetett volna köztük.

Egy hétig csak szomorúan néztük őket, nem láttuk a kiutat. A megelőző két hónapban kifejlődött képességünk, arányérzékünk azonban kezdett egységes egészé érni. Eddig úgy gondoltuk, hogy egy teljes alak megrajzolására még nem vagyunk készek, de nem halogattuk tovább. Lesöpörtük az asztalról az összes fölösleges holmit, megragadtuk a ceruzát, és a két árvának egy-egy játszópajtást teremtettünk. Majd sorra jöttek a többiek, koptak a rádiók, fogytak a grafitbelek, új világok születtek.

Egyszer csak odasúgtam Tominak:

- Művészek vagyunk!

Nem szólt semmit, csak rajzolt tovább, és közben elmosolyodott. A szavak immár fölöslegessé váltak.

Egy havas, késő novemberi napon Tomi elém tolta legújabb művét. A könyv egy szemüveges gimnazista fiút ábrázolt, aki éppen cirill betűkkel írt a táblára. Üres székek és padok körös-körül. Úgy tűnt, már mindenki hazament, csak ő maradt ott büntetésben.

De miféle büntetés az, ahol egy meztelen nő támasztja a tanári asztalt?

És ennek a nőnek mindene a helyén volt, de a lába maga volt a csoda: tökéletes vonalvezetés, javításnak semmi nyoma. Hirtelenjében nem tudtam, hogy kire irigykedjek jobban, az orosz gimnazistára vagy Tomira. Kétségbeesve lapoztam a könyvemet, és szomorúan vettem tudomásul, hogy az én barátnőimnek közel sincs ilyen szép lába...

- Tomikám, gyere ki a táblához, és hozd a könyvedet is!

Egymásra néztünk, ő rémületében vigyorgott, én gonoszságomban.

- Egy pillanat, tanárnő! – mondta Tomi, és vadul elkezdte rádiózni az aktuális lecke környékét, majd elkeseredettségében hozzám fordult segítségért:

- Mutasd csak a könyvedet!?

Nyitottam, mutattam.

Ahogy végigszaladt a szeme az ábrákon, egy pillanatra megállt kezében a radír.

- Beteg állat!! Te valami borzalmasan hülye vagy!

- Tudom - válaszoltam halkán, s közben iszonyú büszke voltam.

- Tamás, azonnal jöjjön ide a táblához!!!

A fiatal tanárnő magázásra váltott, ami gyakorlatilag előjátéka volt egy hatalmas egyesnek.

Nem volt mit tenni, Tamás barátomnak szép lassan, óvatosan el kellett indulnia. Azonban olyan szédítő tempóban csoszogott, hogy hátulról figyelve nem tudtam eldönteni, hogy közeledik, vagy távolodik...

Tomi sose jutott el a táblához, mert a tanár is megérezte, hogy itt valami örületes nagy baj van. Visszaküldte a helyére, mielőtt még hor-dágyon viszik ki. A katasztrófa azonban már megtörtént, hatalmas károk keletkeztek az egyetemes kultúrkincsben. Reménykedtem, hogy Tomi resta-urálja a menthető képeket, vagy újra nekifut, és idővel felülmúlja minden ed-digi alkotását. Sajnos azonban megtört benne valami. Hiába mutattam neki a legújabb rajzaimat, elismerően bólogatott, de nem kapott ihletet.

December elején az anyám váratlanul bejelentette, hogy egy hét múlva elköltözzünk. Láttam magam előtt az osztályteremben az üres széket. Félttem, hogy nélkülem Tomi végleg elveszett.

Tomi megmentésére különböző terveket eszeltem ki. Minden remé-nyemet az utolsó napomra tettem, de Tomi aznap nem jött iskolába. Oroszórán kényelmetlenül fészkelődtem a székemben. Egyszer csak gondoltam egyet, kinyitottam a tolltartóm féltve őrzött rekeszét, be-lemarkoltam a ceruzákba, és az osztály közé szórtam őket. Repültek, gurultak a ceruzák a székeknek, cipőknek ütődve, az osztálytársaim pedig rávetették magukat röhögve. Azok a Faber-Castell ceruzák, a legfinomabb szén betétek, a legváltozatosabb pasztell színek! - aki életében nem rajzolt, most az is színezni kezdett. Az órából még hátra volt tíz perc, de én úgy döntöttem, most van vége.

Új Forrás 2019/5 – Nagy Robert: Oroszkönyv

Nagy Róbert
Zsömle (próza)
/ Új Forrás, 2021, 2. sz., 84-86./

<https://ujforras.hu/wp-content/uploads/2021/06/Az-Uj-Forras-2021.-evi-februari-szama.pdf>

A laktanyában egész nyáron kerepeltek a locsolófejek. A megöntözött aszfaltjárdák és utak hűsítően párologtak, a frissen vágott fű illata a virágokéval keveredett. Az óvodánk a laktanya bejáratával szemközt volt, az iskola viszont

84 Nagy Róbert

ZSÖMLE

a kiserdőn túl, bent a faluban. A falusi utcák szélen gaz nőt, és a szél az arcomba fújta a port az iskola felé menet. Bogi tanító néniről az mondták, hogy őt mindenki nagyon

szereti. Örültem, hogy Bogi néni parancsnoksága alá kerültem.

Még szeptemberben történt, hogy Niki, a félig orosz, szőke kislány elgáncsolta a táblától visszafelé igyekvő Biró Lacikát. Lacika hatalmasat esett, sírni kezdett.

Bogi néni odakiáltott:

– Láttam, hogy egy honvédségi volt! Rajtatok tartom a szememet... ismerem a fajtákat!

Közben a mutatóujjával fenyegetőzött.

Az iskola udvarára rendszeresen bejártak a kóbor kutyák. Egyesek csak körbeszaglászták a kukákat, majd odébbálltak, de voltak, akik többre, simogatóra vágytak. Az egyikük különösen a szívünkhöz nőtt. Zsemleszínű bundája volt, a farka csonka kis pamacs, az egyik szeme ép volt, a másik egyszínű fehér. Zsömle az iskolaudvar betonjárdáján szeretett napozni. Ráhajtottam a fejemet a felmelegedett hasára, és így pihentünk. Egyszer csak valaki elállta napot. Mindketten felnéztünk.

Egy idősebb, nagydarab falusi gyerek volt az.

– Ti honvédségiek olyan ruszki-típusú lakótelepen laktok, mi?! – Azért nem láttattok még kutyát, mi?! – mondta vigyorogva.

Csak néztem hunyorogva, a kezemmel kitakarva a napot.

Ő is csak nézett, majd belemarkolt az udvar kavicsába, és felénk dobta.

Búvóhelyet kerestünk. Az iskola mögött, a kerítés és az épület között, tíz méteres, füves sáv húzódott. Az osztálytermünk ablakai pont oda néztek. Ezentúl Zsömlével itt játszottunk, ide vittük neki a menzáról összegyűjtött maradékot, és az egyik védett sarokban leterítettünk neki egy pokrócot.

A szomszédos kertes házban egy palotapincsi lakott, a kerítés mellett rohangálva gyakran ránk ugatott. Történt egyszer, hogy Zsömle az iskolából kifelé jövet összeakadt az utcára kiszökött pincsivel. Morgás, harapás, por, szálltak a szőrcomók. A pincsi szeme befordult, Zsömle szeme pedig a helyére került. Attól kezdve mindkét szeme ép volt.

Egyik nap, iskola után felmentem apámhoz a tiszt irodába. Meséltem neki a Zsömléről, és arról, hogy nincs kutyaháza, pedig jön a tél.

– Mekkora az a kutya? – kérdezte apám.

– Olyan közepes – és közben mutattam.

De ahogy ezt kimondtam, úgy éreztem, lekicsinylem Zsömlét, ezért a karomat mind szélesebbre tartam. 85

– Inkább nagy. Nagyon nagy. Nagyon szeretjük!

Az apám egy este szólt, hogy kész a kutyaház, és hozzátette:

– Holnap reggel Farkas zászlósék a ház előtt felvesznek, és elvisznek az iskolába.

Hatkerekű ZiL katonai teherautóval érkeztek. Elöl a sofőr és Farkas zászlós, hátul négy kiskatona a ponyva alatt. A zászlós kinyitotta nekem az ajtót, de nem tudtam felkapaszkodni a fülkébe, mert a legalsó lépcsőfokot sem értem el, ezért kiszállt, és mosolyogva felémelt, majd középre ültetett. A sofőr rám adta a katonasapkáját, a motor felbőgött.

Megérkezünk. Az iskola nagykapuját még sosem láttam nyitva. Két katona hátulról leugrott, és egy mozdulattal kirántották a berendezésodott tolózárat, félrelökték a kaputámaszt. A kitároló kapuk felszántották maguk alatt a begyepesedett földet.

Ahogy a ZiL behajtott az udvarra, ropogott a kavics a hatalmas ruszki kerekei alatt. Fújtatva állt meg az iskola közepén. Hátul levágódott a plató deszkaajtaja, és a katonák leemelték a kutyaházat annak egy-egy sarkát fogva.

Olyan szép kutyaházat még sosem láttam. Erős deszkából épült, csillogásra lakkozva, és akkora volt, hogy benne egy kisebb medve is ellakott volna. Az egyik katona kérdően a zászlósra nézett. Farkas zászlós felém fordult:

– Hova tegyük?

Mutattam, és már szaladtam is az iskola mögé, ők pedig siettek utánam a kutyaházzal. A régi pokrócnál jelöltem ki a helyét, mondtam, hova nézzen a kijárat, parancsokat osztogattam. Amikor letették a házat, vigyázba vágtam magam. Visszafelé elmeneteltünk az összegyűlt iskolások előtt, a sor végén a Bogi néni állt ledermedve. Ahogy elhaladtam, kidüllesztettem a mellkasom.

A ZiL kitolatott, az iskola kapuja pedig tárva-nyitva maradt egy héten át, amíg végre valaki be merte csukni.

Hónapok teltek. Egy reggelen a Zsömlét láncra verve találtuk. A kutyaház mellé egy karó volt leszúrva, és a lánc arra felfűzve. Szaladtunk Bogi nénihez.

– Már van a kutyának háza, maradjon is mellette, ne rohangáljon az iskolában össze-vissza! – mondta, és hozzátette: – Mostantól a gondnok fogja etetni!

Mi azért titokban gyakran levettük róla a nyakörvet, és körbe-
 86 rohangáltuk az udvart.

Amikor visszajöttünk a tavaszi szünetből Zsömlét sehol sem találtuk. Bárkit is kérdeztünk, mindenki csak széttárta a karját.

Nyár közepén besétáltam a faluba, és a kerítés egy repesésén át belógtam az iskolába. Az udvar kihalt volt, a fű kiégett. Amikor az épület mögé mentem, a kutyaháznak hűlt helyét találtam, csak a lánc és a karó maradt ott. Rug-

dosni kezdtem a karót, majd megrántottam a láncot, és ekkor a karó kifordult a földből. A láncot képtelen voltam elengedni, szaladni kezdtem vele, a torkomból rekedt ordítás tört fel. Porzott utánam a falusi utca, amíg ki nem értem az aszfaltozott Vöröshadse-reg útra.

Nagy Róbert
Kosztolánczy Tibor
Csillaghullás (filmnovella)
/ Új Forrás, 2024, 2. sz., 34-43./

https://ujforras.hu/wp-content/uploads/2024/04/ufo24_2_OK-1_compressed.pdf

1968. június elején a pilisborosjenői díszletvárbán megindult az Egri csillagok című új magyar film ostromjeleneteinek forgatása. A várat januárban kezdték építeni, a munkák nagy részét Lentiből érkezett sorkatonák végezték, ők alakították ki a katonai tábort

34 Nagy Róbert – Kosztolánczy Tibor

CSILLAGHULLÁS

– filmnovella –

is. Május végére a vár kőből készült része már állt, majd felszerelték a kőhatású műanyag elemeket, az ácsolatot pedig gázolajjal kenték be, hogy megviseltebbnek tűnjön.

A forgatásra mintegy háromezer sorkatonát vezényeltek, ők látták el a statisztaszerepeket. A katonák első lépcsős alakulatoknál szolgáltak, vagyis háború esetén elsőként léptek volna át a határt. Szigorúbb kiképzést kaptak, katonaidejük is „eseménydúsabb” volt. Helyőrségeik a jugoszláv határ közelében sorakoztak: Baján, Pécsen, Kaposváron, Nagyatádon, Nagykanizsán és a már említett Lentiben. Lenti az ország egyik leghírhedtebb laktanyája volt, a kövélekedés egyfajta büntetőezredként tartotta számon. Lentiben számosan töltötték sorkatonai szolgálatukat olyanok is, akiket a rendszer megbízhatatlannak tartott, többek között büntetett előéletűek, jövődöbéli értelmiségiek és papnövendékek. Várkonyi Zoltán rendező mégis őket választotta várvédőknek, míg a sorkatonák túlnyomó része rohamozó törökké változott át.

A pilisborosjenői táborban spártai körülmények uralkodtak. A katonák a menetfelszereléshez tartozó sátorlapok összefűzésével készítették maguknak kétszemélyes sátrakat. A földre szalmát szórtak, erre került a habszivacs ágybetét. Csakjában osztották az ételt, és azt mindenki ott ette meg, ahol éppen helyet talált magának.

A bajai híradósok a tábor területén 30 kilométernyi telefonvezetéket fektettek le. A hálózat közvetlen vonalat biztosított a Honvédelmi Minisztériumba, az üzemanyag-ellátóhoz és a pirotechnikai raktárba. Itt készült a film egyik fő látványossága, a tűzkerék, amelyet a forgatáskor sodronyon engedtek le, nehogy letérjen a tervezett nyomvonalról. A technikusok előzőleg két tűzkereket készítettek.

A táborban esténként filmeket vetítettek, de a katonák a szabadidőt főként cigarettázással, céltalan szövegeléssel és egymás ugratásával töltötték ki. Július közepén terjedni kezdett a hír egy esetleges csehszlovákiai bevonulásról. A katonák többsége a hadseregben szerzett tapasztalatai alapján tartott az „éles” helyzetektől, hiszen kiképzésük még az első lépcsős alakulatoknál is elmaradt a háborús körülmények között elvárható színvonaltól. A kósza híreket igazolni látszott, hogy július közepétől a pilisborosjenői táborból egyre több

katonát irányítottak vissza a helyőrségekbe, igaz, a forgatás is a végéhez közeledett.

Július 23-ra már csak a Bebek bástyánál lezajlott török betörés felvétele maradt. A forgatás délelőtt kezdődött, a völgyben élénk szél fújt. Amikor megindult a törökök rohama, a pirotechnikusok a palánk sarkánál meg- 35

yújtották a tüzet, amely váratlan gyorsasággal terjedni kezdett.

Hős honvédek

A stáb riadtan nézi az elharapózó tüzet, Várkonyi Zoltán egy kézi hangszórón keresztül ordítja:

– Oltsátok már, hülyék, ez nincs benne a forgatókönyvben!

A főszerepet játszó Sinkovits Imre megkövülten áll az égő palánk előtt. Várkonyi már nem ordít, int az operatőrnek, aki közelről filmezni kezdi Sinkovitsot.

– Gyönyörűen ég – mormogja Várkonyi.

Ekkor a várvédőként statisztáló sorkatonák közbelépnek. Egy magas, barna fiú vezetésével elindulnak a tűz felé. Egy bajszos katona felmászik az égő díszletfal oldalára, láncot teker egy kiálló oszlopra, majd hárman ledöntik a lángoló építményt, magakadályozva a tűz továbbterjedését a főkapu és a kelléktár felé.

– Ennyi! – kiáltja Várkonyi, és sarkon fordul.

Mi vagyunk

A filmesek sört hoznak, és a katonák vállát veregetik. A magas barna katonához odalép Máté őrnagy, a századparancsnok, kezét nyújt:

– Ez igazán szép volt, Dobó kapitány! És a többi egri vitéz!

A fiú veszi a lapot, és a bajszosra mutat:

– Bornemissza tűzszerésze a fő érdem.

– Sárközi, jelentkezem! – „mutakozik be” a harmadik.

– Én pedig Tinódi Lantos, szolgálatjára! – mondja a szemüveges századírnok, aki az őrnaggyal érkezett.

– De ki legyek én? – kérdezi egy alacsony, idegrángásos katona.

– Ki van még? Hegedűs. De az áruló.

– Nem leszek áruló.

– Akkor legyél Vicuska! – és röhögnek.

– Te csak maradj Pata honvéd – mondja Dobó békítőleg. – Ennél nincsen jobb név!

Később a gyártásvezető is bekapcsolódik a beszélgetésbe, elmenőben odaszól Dobóéknak, hogy a testi épségüket azért nem kellett volna kockára tenniük, a forgatás után a díszletvárat a lenti műszaki szakasz ügyis eltörli a föld színéről. Dobóék egymásra néznek:

– Azok mi vagyunk!

Napiparancs

Az esti sorakozónál váratlanul kihirdetik, hogy másnap reggel hét óraker – a lentiek kivételével – a maradék alegységek is lebontják a sátraikat, és kilenc órától a gépkocsis menetoszlopok visszaindulnak a laktanyákba.

36 – Baráti segítségnyújtás! – hangzik fojtottan a sorok közül.

A parancshirdetéskor Dobóék hőstettét is megemlíti, de addigra már mindenki éhes és fáradt, vonulna a vacsoráért.

Naplózás

Az esti tábortűznél az egyik hadtápos elmeséli, hogy a marcali laktanyában húsvétkor nagy botrány volt, az őrkatonák bort szereztek, és részegen lövöldöztek az éjszakában. Az ügyet még vizsgálják, azt mondják, az elkövetők azóta is laktanyafogságban vannak. Talán a csehek ellen sem kell majd menniük.

– Na, akkor ezt is írd bele a naplódba! – mondja valaki gúnyosan Tinódinak.

Nincsen más

Késő este Dobó és az őrnagy találkoznak, érződik, hogy bizalmas beszélgetésre máskor is sor került már közöttük.

– Nekünk kell lebontanunk a várat?

– Nem lesz az igazi bontás, a rőzsefalakat géppel elhúzzátok, az árkokat betemetitek. Pár nap az egész. Utána megyünk a csehek ellen.

– Hogyhogy? Azt hittem, valahol van egy igazi hadsereg is, nem ez az összevisszaság.

– Nincs másik hadsereg. A hadosztály két nap múlva a gyülekezési körzetben lesz. Aztán mindenki indul, akit itt láttál, és még azon túl is. Tízezer ember, a harmada tartalékos.

– Életre-halálra?

– Azt azért nem. De lehetnek veszteségek, ha berobban a knédli.

– Mit gondol, ha komolyan bajba kerülnék, az apám segítene nekem?

– Ne kerülj bajba, és felveszlek az autószerelő műhelybe.

– Milyen műhelybe!?

– Majd mindent megtudsz időben.

– Mindig ezt mondják. Az anyám is mindig ezt mondja.

– Lelépni! És vágasd le a hajad! – zárja le a beszélgetést az őrnagy. Hosszan néz a fiú után.

Másnap

Délelőtt a filmesek a vár éppen maradt részénél néhány közeli képet vesznek fel. Statisztákra már nincs szükség, a lentiek majdnem mindannyian a sátrakban hevernek. Az egyik jelenet forgatását teherautók dudálása zavarja meg, búcsúzik az elvonuló menetoszlop.

Beszerzés

Bornemissza és Sárközi az ebédidő alatt a vár hátsó részén konzerveket rejtenek el az egyik raktárban, amelyben felesleges filmes kellékek vannak. Új lakatot tesznek fel. Később jönnek a filmesek, a raktárt nem tudják ki-nyitni. Benéznek a résen, hogy mi van ott bent. Hungarocell. Persze ez csak az álca. Hagyják az egészet.

37

Figyelem

Az elhárítás vezetője, Bánáti egy vadászházban rendezte be a főhadiszállását. Az ablak előtt kipányvázott ló legel, bent a falon egy török motívumokkal díszített fekete zászló van kifeszítve. Tinódi jelenti Bánátinak, hogy Dobóék valamire készülnek, mert mindenáron meg akarják úszni Csehszlovákiát. Tinódi azt a feladatot kapja, hogy színleg álljon Dobó mellé, és aztán újra jelentsen.

Tinódi távozása után Bánáti felhívhatja a *Nyilvántartót*, utasítja őket, hogy keressék meg Dobó kartonját.

Mesél az erdő

Bornemissza az erdőben Vicuskával, helybéli szerelmével találkozik. Bornemissza azt mondja, van még egy kis dolguk itt, Vicuska jöjjön este tízre a vár hátsó feljáratához. Vicuska megkérdezi:

– És mondd, nem félsz a börtöntől?

Bankett

Az esti rendezvényt az egyik tiszti sátorban tartják a filmesek, a tisztek és a helyi potentátok (tanácselnök, tsz-elnök) részvételével. Protokollszövegek; a háttérben a színészek, amikor nem látják őket, finoman utánózzák a megszólalókat. A fővárosból ide rendelt pincérek szolgálnak fel, reprezentáció. A civilek és a tisztek között idővel bizalmas beszélgetések indulnak meg, összetegeződnek, a halk morajból is kihallatszód-
nak a kulcsszavak: „Prága, ruszlik, harmadik világháború”.

Koccintás. Várkonyi átkarolja az egyik színész vállát:

– Jó voltál.

– Ó, mester, igazán köszönöm.

– ...a filmben nem annyira. Csak amikor engem parodizáltál.

A sátorban rákezd a tánczenekar. Most mindenki a színésznőkkel akar táncolni. A zenekar utolsóként a *Hajjaj, fekete vonat* című dalt játssza, min-
dent beleadnak. A szaxofonos a vendégek között fújja. A dal befejezésekor a várat látjuk, a főkapu rácsa lassan leereszkedik.

Új Forrás 2024/2 – Nagy Róbert – Kosztolányi Tibor: Csillaghullás
– filmovella –

Madárdal

Kora reggel. Máté őrnagy távcsövön nézi a vár leengedett kapurácsát. Látja a várból felszálló füstöt, azonosítja az öröket. A vár fokán zászló lengedez.

38 *Orkán közeleg*

Az őrnagy reggel fél nyolcra a parancsnoki sátorba hívja a táborban maradt, erősen kialvatlan tiszteket. Szűkszavúan tájékoztatja őket, hogy néhány katona elfoglalta a díszletvárat. Az őrnagy parancsba adja a civilek mielőbbi eltávolítását:

– Alszanak még? Mikor mennek el? Délután kettőkor? Nem kettőkor, most azonnal indulnak. Mondja nekik, hogy víperafészkét találtak a táborban, kitört a tífusz, orkán közeledik.

Eszmélet

A tábori híradós katona napirend szerint hívja a minisztériumot a szokásos reggeli bejelentkezésre:

– „Fellekvár” a vonalban – jelenti. Az ügyeletes tiszt átveszi a kagylót, a vonal néma. Az őrnagy az ujját a telefonvillán tartja:

– Elvtársak, a pesti telefonoknak csak egy eredménye lehet: hadbíró-ság. Aki még nem tudná, a zalaegerszegi, a nagykanizsai és a nagyatádi lövészezredek már harckészültségben vannak, zajlik a mozgósítás. Ez hivatalos. És természetesen titkos.

Kimaradt jelenet

Egy mikrobusz hátulsó ülésén Sinkovits Imre és Bárdy György rázkódnak. Arcukon félig letörölt sminknyomok. Megviseltek. Tekintetükből látszik, hogy az egészből semmit nem értenek.

– Tudod, Jumurdzsák, nekünk lett volna még egy jelenetünk, amikor haldokolsz, és én lemegyek hozzád – mondja Sinkovits.

– Mindent megbocsájtottam volna. De így persze nem – válaszol Bárdy.

Hírszerzés

Az őrnagy a saját sátrából telefonon felhívja Dobó anyját, aki a budapesti Bartók Béla úti laktanyában polgári alkalmazott (ez persze eufémizmus, hiszen ott mindenki a hírszerzésnek dolgozik). Semleges dolgokról beszélnek, valójában kettejük bejáratott titkos kódját használják. Az őrnagy megtudja, hogy Dobó apja, a Tábornok elérhetetlen, a szovjet katonai vezetéssel tárgyal egy titkos helyen.

Gondviselő

Bánáti egy fülhallgatón keresztül hallgatja a beszélgetést. Hirtelen megszörren a telefon, a *Nyilván tartó* jelentkezik, megtalálták Dobó kartonját. A karton meglepően hiányos, csak annyit lehet tudni, hogy Dobó 21 éves, autóvillamossági műszerésznek tanult, állítólag Krasznodarban szü- 39
letett, de iskoláit Magyarországon végezte, egy évig javítóintézetben is volt. Az anyja, aki a Szovjetunióban végzett üzemmérnök-ként, egyedül szerepel Dobó korábbi gondviselőjeként.

– Akkor csak óvatosan – mondja Bánáti a megtépett török zászlóra nézve.

Lee van Cleef

Az őrnagy a várhoz megy, hogy beszéljen a rebellis katonákkal. A kezét magától oldalra eltartva közeledik, látja, hogy a várbéliek magukra vették a várvédők ottmaradt jelmezeit. Az őrnagy megáll.

– Elvtársak! – kiáltja.

– Nem vagyunk elvtársak!

– Fiúk! Laci, Géza!

Hosszú csend; erős, vakítóan fehér napsütés, mint a westernekben. A madarak némák, csak a kabócák hangja hallik. Távolról egy vonat füttyül. A várban a lőrések mögött fel-feltűnik Pata honvéd egy muskétával, majd lövés dördül. Az őrnagy fejéről lerepül a tányérsapka. Pata idétlenül felnevet, a többiek odarohannak, és berántják a mellvéd mögé.

Az őrnagy felveszi az átlótt sapkát, néhány métert hátrál, aztán sarkon fordul, és elsiet.

Karantén

Az őrnagy lekapcsoltatja a vár elektromos hálózatát, ezzel megszűnik a vízellátás is. A sátrából vonalat kér a minisztériumba. Megtörténik a kapcsolás, a saját fülhallgatóján mindenki ezt a beszélgetést hallgatja: a táborban maradt tisztek, Bánáti, de még a telefonkezelő katona is. A telefonvezetékek úgy hálózák be őket, mint a pókfonal szálai.

A minisztériumban nagy a zűrzavar, szinte ügyet sem vetnek az őrnagyra, lehordják és leordítják, ami egyébként máskor nem történhetne meg: „Hagyjon békén, mozis őrnagy! Az oroszok már a spájzban vannak!”

Követjárás

A mindentől elzárt várbéliek egysége bomlani kezd, Dobó kezéből kezd kicsúszni az irányítás. A tányérsapka-incidens miatt sejtik, hogy az ügynek komolyabb következményei lehetnek. Dobó – felmérve a helyzet súlyát – magára vállalja a követ szerepét, és aznap kora este találkozik az őrnaggal.

– Úgy volt, ha rendben megy minden, engem áthelyeznek a hadosztályhoz – mondja az őrnagy. – Két év múlva ezredesként nyugdíjaznának. Azt gondoltam, lesz egy maszek autószerelő műhelyem. Te lettél volna a műhelyvezető. De talán még nem késő.

40 – Most már nem hagyhatom ott őket.

– Megszédítetted ezeket a hülyéket, hogy ne kelljen a csehekhez menetek. Majd együtt mentek a futkosóra.

– Maga miért szeret engem ennyire? Miért nem vitet el most azonnal?

– Ha nem lennénk ekkora bajban, még kíváncsi is lennék, mire mész. Én is voltam fiatal. Bár ha akkor úgy éltem volna, ahogy most ti éltek, már nem élnék. Úgysem érted, nem számít.

– De értem.

– Az sem számít. Csak annyi: ha holnap reggel kilencig lejöttök, elsikálom neked ezt az egészet. De azt a hülyét ne engedd többet a fegyverek közelébe. És mindegyik puskának verd szét a závarzatát.

A várban

vita alakul ki, hogy mit tegyenek, azonban láthatóan mindenki be van rezelve. Patához nem szólnak, de ő közöttük járkálva el-elismétli:

– Tök jó a buli, hát nem? Tök jó.

Jött-ment

Éjfél után, amikor az őrség kivételével mindenki alszik, Tinódi észrevétlenül kiszökik a várból. Dobó látja az üres fekhelyet. Amikor Tinódi visszaérkezik, Dobó felkel a helyéről, egymásra néznek, de nem szólnak meg.

Hadijátékok

Reggel hat órakor az állambiztonság több gépkocsival megérkezik a táborba. Az őrnagyot letartóztatják, és bezárják egy rácsos ablakú híradós kocsiba. Fél hétre az állambiztonság felvonul a vár alatti mezőre. A várbéliek már papolnak, de most azt hiszik, az őrnagy elárulta őket.

A gumibotokkal és elektromos sokkolókkal felszerelkezett, de a nyílt terepen bizonytalanul mozgó, bőrdzsekis állambiztonságiak megindulnak a vár felé. Biztonságos távolságból további bőrdzsekisek követik a történéseket, Bánáti is ott áll közöttük.

A várbéliek dühödt kézitusával visszaverik a rohamot. Az egyik állambiztonsági hirtelen elgáncsolja Tinódit, leköpi, és a földön megrugdossa. A többiek Tinódi segítségére sietnek. Tinódi kiszabadul, és elfut az erdő felé.

Csapóajtó

A zűrzavarban az őrnagy felügyelet nélkül maradt. Megpróbálja a híradós kocsit rácsait belülről kifeszíteni, sikertelenül, de közben látja a vár oldalában történeteket. Kivágódik a kocsis alsó csapóajtaja, és Tinódi jelenik meg a nyílásban.

41

Tájkép csata után

Némi szállongó por.

Erő

Az első roham után az állambiztonságiak elhatározzák, hogy bevetik a vár alatt található két katonai erőgépet. A lánctalpas járművek megindulnak a vár felé, fedezékükben az ostromlók egy-egy csoportja. Az egyik munkagép a talajt maga előtt tolva betömi a várarkot, majd bontani kezdi a Földbástyát. A másik bedönti a palánkfalat. A védők Dobó irányításával elkeseredetten próbálják megállítani a rombolást, de mindhiába. Ekkor a pincéből feljön Vicuska és Sárközi egy ládányi, benzinnel töltött kanócos üveggel. Meggyújtják a kanócokat, céloznak. A gépek lángra kapnak, a kezelők kiugrálnak a vezetőfülkékből, és elfutnak.

Miután eloszlik a füst, látható, hogy a palánkfal egy hosszú szakaszon leégett. Dobó zavartan téblábol a parázsló gerendák mellett, nézi a védtelen teret.

Bánáti távcsövön keresztül nézi Dobót, majd embereit újabb támadásra vezényli. Az ostromlók a palánk romjain át behatolnak a várba. Amikor a templomerőd kapujához érnek, Bornemissza elindítja a forgatásról ottmaradt, tartalék tűzkereket. A lángoló tákolmány egyre gyorsabban halad, majd beleszalad a lent parkoló GAZ-terepjárókba. Sorban mindegyik felrobban, majd lassan kiég.

Elsősegély

Az ostromban Bánáti keze is megsérült. A vadászházban leszedi a kezéről a rátekergetett zsebpendő, sziszegve káromkodik. Az újján egy zöld talizmángyűrű látható, kicsit véres. A polcra leveszi a vörös félholdas ládát.

Az elhárítás elhatározza, hogy másnap reggel éles fegyverekkel indítanak támadást.

BKV

Dobó anyja délután ötkor lép ki a Bartók Béla úti hivatal személyi kapuján. A Gellért térről villamossal indul hazafelé, sokan vannak, csak a peronon jut neki hely. Egy enyhén spicces vízóra-leolvasó sehogy sem tudja a jegyét

Új Forrás 2024/2 – Nagy Róbert – Kosztolányi Tibor: Csillaghullás – filmnovella –

kilyukasztani. Dobó anyja segít neki, aztán leszáll a lakásához közeli, megszokott megállónál. A vízóra-leolvasó csuklik egyet.

Ketten az úton

- 42 Autó suhan a szinte üres országúton. Dobó anyja és az őrnagy – aki ismét egyenruhában van – hosszan hallgatnak. Később az őrnagy azt mondja:
- Ez a katonaság, most láthatod. Erőszak és hülyeség keveréke.
 - Mondtam, hogy a gyerek meg fogja találni az igazi apját, és hogy semmitől sem riad vissza. Emlékszel, hogy kiskorában mindig díszszemlére kellett vinni?
 - Tudod, hogy titokban disszidálást fontolgatott? Amúgy most mi van?
 - Még mindig tárgyalnak. De már mindent eldöntöttek.

Biztosítás

Dobó anyja és az őrnagy megérkeznek a mátraházai honvéd üdülőhöz. Az őrnagy megtéveszti a kapuőröket, eljutnak egészen a tárgyalásoknak helyt adó főépületig. Dobó Mária konyhai alkalmazottként besurran az oldalbejáraton. Kijőve közli az őrnaggyal, hogy mindent elmondott a Tábornoknak, aki végighallgatta, de nem válaszolt semmit. Amikor megpróbálják elhagyni a biztosított helyszínt, oroszul beszélő katonák fegyvert szegeznek rájuk, majd a teljes konyhai személyzettel együtt elvezetik őket.

Éjszaka

Reflektorok pásztázzák a várat. A bőrdzsekisek – miként a regénybeli törökök – felkiabálnak a várba:

- Holnap mind meghaltok!

Most

Hajnaltól egy katonai helikopter száll le a mezőn a vártól pár száz méterre. A kiszálló Tábornok tüntetőleg hátat fordít a feléje siető állambiztonságiaknak, majd gyalog elindul a vár felé. A fiát szólítja. Néhány pillanat múlva szíven találja egy muskétalövedék. Dobó lerohan a haldoklóhoz, de az állambiztonságiak leteperik.

Fekete zászlók alatt

A várbeliek megadják magukat. A hajukat kopaszra nyírják, majd meztelenre vetkőzve slaggal lemosdatják őket. Új katonaruhát dobálnak nekik. A végvári ruhákat halomba hordják, gázolajjal lelocsolják, meggyújtják. A vár alját fojtó, fekete füst lepi el. A katonákat felsorakoztatják, majd sorban felszállnak egy fekete tehergépkocsi zárt rakterébe.

Az ajtót a katonákra csapják.

Beszélő

Vicuska halkan sírdogál.

– Takarodj innen, te hülye tyúk! – veti oda neki egy állambiztonsági.
Bánáti már pulóverben van, odalép, ujján befordítja a köves

gyűrűt:

– No de, hadnagy elvtárs, fiatal hölgyekkel ilyen hangon...

Vicuskához fordul:

– Jöjjön, kislány, mondja el, mi a baj.

43

1990 ősze

Az immáron középkorúvá érett Bornemissza egy kaliforniai rendszámú Chevrolet-vel lassan manőverez a poros falusi úton. A pilisborosjenői polgármesteri hivatal előtti téren három öregember ül a kispadon, kezükkel a botjaikra támaszkodnak. Nézik az autót:

– Tessék, megjöttek a jenkik.

– Kicsit elkéstek.

– Korán van még.

Bornemissza kiszáll, és idegen akcentussal megkérdezi, hogy áll-e még a vár.

Summáját írom

Vicuska kilép a polgármesteri hivatal belső irodájából. Ajtaján a felirat: *Bánáti né Cecey Éva polgármester*. Sietve odaszól a titkáranak, egy jóképű, fiatal férfinak:

– Azt hiszem, ki kell mennem a várhoz. – Ránéz a falon függő, török motívumokkal díszített, fekete zászlóra, majd így szól:

– Vagy nem is tudom.

Új Forrás 2024/2 – Nagy Róbert – Kosztolányi Tibor: Csillaghullás – filmovella –

